

ROBERT S. WÓJCIKOWSKI
Jagiellonian University, Krakow

Zeus Aëtophoros in the Coinage of Seleucus I Nicator¹

ABSTRACT: The reverses of some of the most popular issues of Seleucus I's coinage depict Zeus enthroned, with a sceptre in one hand and a bird of prey (a raptor) resting on the other. The coins with Zeus Aëtophoros, minted from the Near East as far as the eastern fringes of Seleucus' empire, were a continuation of the coinage in the name of Alexander the Great. Seleucus' obvious intention was to portray himself as the legitimate successor to Alexander III. The motif itself may also be construed in the spirit of the post-Achaemenid tradition, as a representation of the Great King, or the Cilician-Babylonian tradition, as a god enthroned, possibly Baaltars or Marduk. At the same time, it is very likely that Alexander's own coins, the model for Seleucus' coinage, may have imitated the issues of Near-Eastern satraps or that they were even minted in the territory of Asia Minor. These coins depict a bird of prey, described in ancient sources as the emblem of the Achaemenid kings, seated on the hand of an enthroned god or ruler. This bird may possibly have represented the royal glory (*Xvarenah*). It would thus seem that coins of this type were part of a policy designed to legitimize the rule of Seleucus I, who not only strove to gain the support of Macedonians and Greeks but that of the Asians in his empire as well, primarily Iranians and Babylonians.

KEY WORDS: Seleucid, coinage, Zeus Aëtophoros, Iran, Hellenistic period

ABSTRAKT: *Zeus Aetophoros w mennictwie Seleukosa I Nikatora*

Jedne z najpopularniejszych emisji monet Seleukosa I na rewersach przedstawiają Zeusa na tronie, z berłem w jednej ręce i drapieżnym ptakiem na drugiej. Monety z Zeus Aetophoros, bite od Azji Przedniej po wschodnie krańce imperium

¹ The present article was written thanks to financed by the National Science Centre in Poland (FUGA 5 Scholarship Programme, UMO-2016/20/S/HS3/00079).

Seleukosa, były naśladownictwami monet Aleksandra Wielkiego. Oczywistym celem Seleukosa było ukazanie siebie jako prawowitego spadkobiercy Aleksandra III. Sam motyw można także interpretować w duchu tradycji postachemenidzkiej jako wyobrażenie Wielkiego Króla lub cylicyjsko-babilońskiej jako tronującego boga Baaltarza lub Marduka. Jest przy tym wielce prawdopodobne, że same monety Aleksandra będące wzorem dla Seleukosa naśladowały emisje satrapów przednio-azjatyckich lub nawet powstały na terenie samej Azji Mniejszej. Na ręce tronującego boga lub władcy znajduje się drapieżny ptak, którego źródła antyczne opisywały jako godło achemenidzkich królów. Sam ptak być może symbolizował królewską chwałę (Xvarenah). Pozwala to uznać monety tego rodzaju za element polityki legitymizującej rządy Seleukosa I, dążącego do uzyskania poparcia nie tylko Macedończyków i Greków, ale także Azjatów, głównie Irańczyków i Babilończyków.

SŁOWA KLUCZOWE: Seleukidzi, mennictwo, Zeus Aetophoros, Iran, okres hellenistyczny

Author's address:

Robert S. Wójcikowski
Institute of Archaeology, Jagiellonian University
11 Gołębia Street, 31-007 Krakow, Poland
e-mail: robert.wojcikowski@uj.edu.pl